

Datum: 10 november 2017	Zaaknr.: 1949012	Documentnr.:
Van afdeling	: BOO	Opgesteld door : mw. S. Mannens Emailadres : s.mannens@gemhg.nl
Portefeuillehouder	: Wethouder T. Boerman	
Datum raadsbehandeling	: 21 december 2017	
Onderwerp	: Regionale Energiestrategie Drechtsteden Energieneutraal 2050	
Raadsvoorstel en -besluit:		
AAN DE LEDEN VAN DE GEMEENTERAAD		
Het college van burgemeester en wethouders stelt u voor: te besluiten de volgende vijf richtinggevende ontwikkelijnen vast te stellen om samen met partners te komen tot 'Drechtsteden Energieneutraal voor 2050': <ol style="list-style-type: none">gefaseerd los van aardgas, bij nieuwbouw en waar mogelijk bij verouderde bestaande aardgasnetten;afgaan van benzine, diesel en andere fossiele energie, zodra dat redelijkerwijs kan;sterk inzetten op energiebesparing;duurzaam opwekken van elektriciteit, met opbouw in tijdstaffels;realisering van de hoogst maatschappelijke opbrengst; De 'Energiestrategie Drechtsteden Energieneutraal 2050', die de afgelopen periode in samenspraak met een Adviesraad van ruim 20 partners tot stand is gekomen, hiervoor als leidraad te hanteren.		
De secretaris	De burgemeester	
drs. R. 't Hoen MPM	D.A. Heijkoop	
Conform voorstel college besloten.		
Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 21 december 2017.		
De griffier	De voorzitter	
A. van der Ploeg	D.A. Heijkoop	

Inleiding

Voor u ligt de 'Energiesstrategie Drechtsteden Energieneutraal 2050'. Tijdens de Ontmoeting van 16 november bent u op de hoogte gebracht van deze energiesstrategie.

We staan samen met de overige Drechtstedengemeenten en andere partijen voor de opgave energiegebruik en gebruik van fossiele energiebronnen sterk te verminderen. We hebben ons als regio tot doel gesteld vóór het jaar 2050 energieneutraal te zijn. Een ambitieus doel!

De Energiesstrategie Drechtsteden is gezamenlijk ontwikkeld met overheden (provincie, waterschappen, ministerie van Economische Zaken, Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid), woningcorporaties, nutsbedrijven (netbeheerder, HVC), bedrijfsleven (Werkgevers Drechtsteden, Rabobank, BLN-Schuttevaer), onderwijs (Duurzaamheidsfabriek), inwoners en vele anderen. Hiermee zetten we een belangrijke stap om met elkaar toe te werken naar het gezamenlijke doel Drechtsteden energieneutraal. Daarbij is er altijd ruimte voor nieuwe partijen om aan te sluiten.

Drieluik

De Energiesstrategie, het Toekomstperspectief en de nog uit te werken Samenwerkingsagenda zijn te zien als een drieluik, die in samenhang is

In de Energiesstrategie is uitgewerkt wat er nodig is en op welke wijze we gezamenlijk aan de slag gaan. De Energiesstrategie kent vijf richtinggevende ontwikkelingslijnen waar samen met partners de komende jaren (2023), zo niet decennia (2050), adaptief op geprogrammeerd gaat worden en waarmee een gezamenlijke stip op de horizon wordt gezet:

- gefaseerd los van aardgas, bij nieuwbouw en waar mogelijk bij verouderende bestaande aardgasnetten;
- sterk inzetten op energiebesparing;
- afgaan van benzine, diesel en andere fossiele energie, zodra dat redelijkerwijs kan;
- duurzaam opwekken van elektriciteit, met opbouw in tijdstaffels;
- realisering van de hoogst maatschappelijke opbrengst.

Deze ontwikkelingslijnen geven richting aan beleid, ontwikkelingen, investeringen en projecten van alle betrokken partijen.

Het onderliggende Toekomstperspectief is de opbrengst van breed vertegenwoordigde ruimtelijke ateliers die antwoord geven op de vraag op welke manier de regio Drechtsteden energieneutraal kan worden in 2050.

De Energiesstrategie wordt uitgewerkt in de Samenwerkingsagenda Drechtsteden Energieneutraal. Ook dat doen we om redenen van efficiency, draagvlak en draagkracht samen met partners zoals Stedin, HVC, woningcorporaties, gemeenten en vele anderen. We betrekken inwoners en ondernemers. Deze agenda richt zich op concrete, individuele en gezamenlijk uit te voeren activiteiten om te komen tot energie neutrale Drechtsteden in 2050. Verder bevat de op te stellen Samenwerkingsagenda concrete afspraken over de organisatie en borging van resultaten. De betrokken partijen spelen elk een rol in de uitvoering. Ieder zal vanuit zijn eigen rol, verantwoordelijkheid, tempo en timing aangeven welke bijdrage ('bod') diegene wenst te doen.

Gemeente Hardinxveld-Giessendam

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft daarbij een eigenstandige rol. Zij is:

- verantwoordelijk voor de ruimtelijke ordening, waaronder inpassing van laadinfrastructuur voor elektrisch rijden en ruimtelijke inpassing van duurzame energie;
- opdrachtgever van de Omgevingsdienst voor handhaving van de Wet Milieubeheer;
- inkoper van duurzame producten;
- een sleutelpartij die partijen verbindt, inwoners betreft, en ontwikkelingen stimuleert en faciliteert;

De uitwerking heeft voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam betrekking op bovenstaande rollen, waaronder het gezamenlijk met andere partners uitwerken van een warmtetransitieplan, het oprichten van een projectorganisatie 'van aardgas los', het onderzoeken van een revolverend energiefonds voor energiebesparende maatregelen, versnellen van de inpassing van infrastructuur voor elektrisch rijden en het uitwerken van een communicatieplan.

De invulling van de uitwerking nemen we op in het richtinggevende plan waar de raad in haar motie van 29 juni 2017 om vroeg.

Op de bestuurlijke tafel van partners is de Energiestrategie breed onderschreven. De verdere uitwerking en realisatie zal op basis van commitment, vertrouwen, inspireren en aanspreken ter hand worden genomen. Dit is een proces van vele jaren, waarin nog vele uitwerkingen en beslissingen te maken zijn.

Voorstel

U wordt voorgesteld de ambitie 'Drechtsteden Energieneutraal 2050' vast te stellen en de raad met bijgevoegd raadsvoorstel voor te stellen de ambitie 'Drechtsteden Energieneutraal voor 2050' vast te stellen en hiervoor de Energiestrategie 'Drechtsteden Energieneutraal 2050' te hanteren als kader voor het te voeren gemeentelijke beleid op het gebied van energie voor de komende jaren (richting 2023 en 2050). Met het vaststellen van de ambitie door u, uw raad, de Drechtraad en de overige gemeenteraden van de Drechtsteden zal deze het kader vormen voor het te voeren lokale en regionale beleid op het gebied van energie voor de komende jaren tot 2050.

Beoogd effect

Een energie neutrale regio in 2050.

Argumenten

1.1 We staan voor een urgente opgave

De opgave waar we voor staan is urgent, ook gelet op het Energieakkoord, het Klimaatakkoord van Parijs en het Regeerakkoord Rutte III waarin de Klimaatwet met bindende afspraken is aangekondigd. We willen onze welvaart behouden, onze economie versterken en tegelijkertijd de belasting van het milieu en de afhankelijkheid van fossiele energie en schaarse grondstoffen verminderen. Daarvoor is een versnelling nodig en dat kan alleen samen.

1.2 Aardgasvrij is veiliger

Gebouwen zonder aardgas zijn comfortabeler en veiliger (geen ontploffingsgevaar) dan gebouwen met aardgas. En omdat geen fossiele energie meer wordt gebruikt, daalt de uitstoot van koolstofdioxide en luchtverontreinigende stoffen.

1.3 De energietransitie verhoogt de leefomgevingskwaliteit

Langs de wegen verbetert de leefkwaliteit door zero-emissie vervoer, maatregelen voor verkeer en vervoer vergroten de efficiëntie en bereikbaarheid. Voor bedrijven is de regio door de goede verbindingen en het prettige woonklimaat aantrekkelijk als vestigingslocatie. Voor inwoners betekent dit een groene, schone en veilige woonomgeving.

1.4 Energiebesparing en verduurzaming versterkt de economie en de arbeidsmarkt

Inwoners en organisaties in de Drechtsteden geven jaarlijks ongeveer een miljard euro uit aan energie, een bedrag dat vrijwel volledig uit de regio verdwijnt. Door energieneutraal te worden, blijft een fors deel van deze uitgaven wel in de regio. Huizen en gebouwen worden gesloopt, gerenoveerd of van installaties voorzien om zoveel mogelijk energieneutraal te zijn. Dit zorgt voor nieuwe arbeidsplaatsen op verschillende niveaus, ook voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

1.5 Duidelijke keuzes geven richting aan wat te doen staat

De kracht van richtinggevend keuzes is dat deze noodzaken tot actie op al deze terreinen. Zo ontstaat tegelijkertijd duidelijkheid voor (markt)partijen. Dit bevordert dat de juiste, noodzakelijke investeringen tijdig kunnen worden gedaan en dat deze bijdragen aan een omvangrijker en kwalitatief beter aanbod.

1.6 De Energiestrategie past bij de ambities in het Regionaal Meerjarenprogramma (rMJP), de Groeiagenda 2030 en andere regionale programma's

De Energiestrategie past bij de ambities in het Regionaal Meerjarenprogramma (rMJP) dat voorziet in het integreren van duurzaamheid binnen Wonen, Economie en Bereikbaarheid en andere regionale programma's en helpt om deze ambities te realiseren. Dit geldt ook voor de Groeiagenda 2030 welke gericht is op "duurzaamheid, kwaliteit en innovatie", waarbij de groeiagenda "slim moet worden ingehaakt op de ontwikkelingen in economie, wonen, water- en afvalsector, mobiliteit en leefbaarheid", er "bewustzijn is van noodzaak van energietransitie door de fijnstofproblematiek en het vraagstuk van waterveiligheid" en het "verduurzamen van de sociale woningvoorraad met onder meer gasloos wonen en warmtenet".

1.7 Met de Energiestrategie geven we invulling aan de afspraken over energie in het Bestuursakkoord

In het Bestuursakkoord tussen de Drechtsteden en Provincie Zuid-Holland is afgesproken dat we samen toewerken naar een Regionaal Energieakkoord Drechtsteden. Dit Energieakkoord krijgt zijn beslag in de Samenwerkingsagenda, waarmee de samenwerking met de Provincie stevig wordt verankerd.

Kanttekeningen

1.1 Het bereiken van de ambitie is afhankelijk van allerlei factoren

Het is de uitdaging dit haalbaar te maken door knelpunten, inconsistenties en hobbels te overwinnen. Aan de andere kant gaan de technologische ontwikkelingen en innovaties snel, waardoor er in de komende jaren mogelijk ook nog onvoorziene schaalessprongen kunnen plaatsvinden.

1.2 De landelijke wetgeving kan vertragend werken

Het is van groot belang dat de landelijke wetgeving meeloopt met de ontwikkelingen. Als er bijvoorbeeld vertraging komt op het voornemen van het rijk om de Warmtewet en de Gaswet te wijzigen, betekent dit dat verschillende onderdelen van de Energiestrategie en Samenwerkingsagenda ook zullen vertragen.

1.2 Hardinxveld-Giessendam is formeel nog geen Drechtsteden-gemeente

Formeel maakt Hardinxveld-Giessendam geen deel uit van de Drechtsteden. De ontwikkelingen rondom duurzaamheid gaan echter zo snel, dat het niet wijs is af te wachten tot 1 januari 2018. Afwachten zou betekenen dat we een grote inhaalslag moeten maken naar de andere gemeenten en we een aantal voordelen van gezamenlijk optrekken mogelijk mislopen.

3.1 Alle gemeenten moeten dezelfde kaders hanteren

Het risico bestaat dat, ondanks de huidige regionale en landelijke ontwikkelingen, een enkele gemeente de ambitie niet als kader vaststelt. Signalen uit de regio geven tot op heden hier echter geen aanleiding toe.

Communicatie

De komende periode wordt de Samenwerkingsagenda uitgewerkt en wordt inzichtelijk wat het van alle partijen (en dus ook van de gemeente Hardinxveld-Giessendam) vraagt om dit goed te organiseren. Het voornemen is een gezamenlijke communicatiestrategie uit te werken waarin we lokale accenten meenemen.

Vervolg

Het besluitvormingsproces wordt parallel vormgegeven in de Drechtstraad en gemeenteraden en niet volgtijdelijk zoals veelal binnen Drechtstedenverband gebruikelijk is. Dit om de volgende redenen:

- De Energiestrategie is vanuit gezamenlijkheid tot stand gekomen en kan alleen door draagvlak en een brede samenwerking bereikt worden.
- De regio Drechtsteden en gemeenten hebben vanuit gelijkwaardigheid hun bijdrage geleverd bij het tot stand komen van de Energiestrategie, die een grote regionale en lokale impact kent.
- Doordat de energietransitie gegroeid is vanuit een pilot en tevens een relatief nieuw beleidsdomein is, zijn bevoegdheden hiervoor nog niet bij een bepaald gremium belegd.

De Energiestrategie wordt na besluitvorming in de raden uitgewerkt in de Samenwerkingsagenda Drechtsteden Energieneutraal. Het regionaal kernteam met ambtenaren vanuit gemeenten, regio en provincie wordt verbreed met belangrijke stakeholders en heeft een coördinerende, faciliterende en ondersteunende rol. Dit is efficiënt, maar ook noodzakelijk om de benodigde expertise en continuïteit langjarig te blijven waarborgen.

Het DSB vervult een coördinerende en faciliterende rol in het samenbrengen van partijen, het verzorgen van verbinding en ondersteuning met de gemeenten en als gesprekspartner richting Provincie en Rijk. Gemeenten hebben hierin ook een eigenstandige rol en verantwoordelijkheid. Het vraagt van gemeenten om aan te geven op welke manier zij de Energiestrategie en ontwikkellijnen binnen hun eigen gemeentegrenzen wil vormgeven. Hiervoor stellen we het richtinggevend plan op.

Bijlagen

1. Energiestrategie Drechtsteden, Energieneutraal 2050
2. Toekomstperspectief Drechtsteden, Energieneutraal 2050
3. Format Samenwerkingsagenda Drechtsteden Energieneutraal
4. Infographic aanpak totstandkoming Energiestrategie Drechtsteden